

L • O • T • S • E • N

Medlemstidning för Tjänstemännens socialdemokratiska förening i Göteborg - N:o 2 2022

ÅRSMÖTE PRESENTATION AV STYRELSEN

Tjänstemännens s-förening har nyligen hållit sitt årsmöte och i samband med detta fick styrelsen en delvis ny sammansättning:

ARVID KÄSTEL

Ledamot och studieorganisateur. Uppvuxen i Värmland med politiken i modersmjölken. Göteborgare sedan många år. Kombinerar programmering och piano yrkesmässigt, och läser politik och filosofi på fritiden. Nyfiken på nya metoder att skapa ett jämlikt och blomstrande samhälle.

ELISABETH HULTER

Ledamot. Uppvuxen i Uppsala. Flyttade till Göteborg för tjuo år sedan för att läsa statsvetenskap. Aktiv i GSHF och senare Tjänstemännen där jag under en period var kassör. Har jobbat som utredare inom skolförvaltningen i Bollebygd och som politisk sekreterare i VGR. Sedan 2015 är jag stadssekreterare i kommunstyrelsen. Hoppas kunna bidra till den öppna och trivsamma stämning som präglar föreningen och med infallsvinklar kring likvärdig skola, en fråga som engagerar mig särskilt.

ERIK VESTIN

Ledamot och medlemsansvarig. Född och uppvuxen i Linköping med föräldrar som var tjänstemännen offentliga sektorn. Flyttade till Göteborg 2008. Har doktorerat i statsvetenskap på en avhandling om klassröstningen i Sverige och är nu utredare/statistiker på Myndigheten för kulturanalys. Har varit en del av styrelsen sedan 2015. Jag vill i år framförallt arbeta för att föreningen ska växa och förbättra dess mottagande av nya medlemmar.

JIMMY SAND

Ordförande. Göteborgare sedan 2004, utredare i statlig tjänst och uppvuxen i Grums med föräldrar som var industriarbetare. Vill betona föreningens grundläggande syfte att stärka socialdemokratis ställning bland tjänstemän, det vill säga högutbildade löntagare, då en klassallians som samlar det stora folkflertalet mot kapitalägarna är nyckeln till ett jämlikt samhälle och en bättre framtid. Det bygger på socialdemokratisk idéutveckling och starkt medlemsengagemang, där vår förening kan bli ännu bättre än vad den redan är.

JOHANNES HULTER

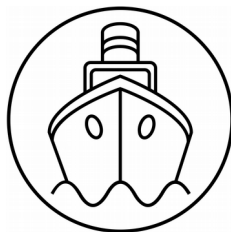
Kassör. Född och uppvuxen i Uppsala. Göteborgare sedan 1996. Magisterexamen i idé- och lärdoms historia och praktisk filosofi. Sedan 2014 stadssekreterare, och numera även stabschef, för S i kommunstyrelsen. Mångårigt engagemang i frågor som rör stadsplanering och stadsbyggnad och suppleant i styrelsen för AB Framtiden. Hoppas kunna arbeta för en genomgripande politisk och organisatorisk förnyelse av partiet.

JOSEF AKAR

Ersättare. Född och fostrad i östra Göteborg, men halva familjen kommer från den sydlibanesiska byn al-Khiam. Har studerat statsvetenskap mm. Stadssekreterare för S i kommunstyrelsen. Vill att socialdemokratin och arbetarrörelsen ska vara medborgarnas språkrör mot apparaten – aldrig tvärtom.

LISA NORRGREN

Ersättare och första maj-ansvarig. Nydisputerad nationalekonom som snart börjar jobba som statistiker och vårdanalytiker på Västra Götalandsregionen. Uppvuxen i Lund och älskar körsång. Vill att alla i Sverige ska ha tillgång till en god sjukvård och att medborgarnas hälsa inte ska styras av deras utbildning eller klassbakgrund.

LEDARE

RYSK ROULETTE I NATO-FRÅGAN

Den ryska invasionen av Ukraina har förändrat Europas geopolitiska situation radikalt. Ryssland är inte bara en auktoritär regim med en av världens största arméer och en gigantisk kärnvapenarsenal, utan dessutom en av världens viktigaste producenter av olja och naturgas. Ukraina å sin sida är ett av Europas största länder, med en befolkning på över fyrtio miljoner, som gränsar direkt till EU. Det är alltså uppenbart att det ryska anfallskriget kommer att ha enorma konsekvenser för Europa. De hårda ekonomiska sanktionerna mot Ryssland kommer indirekt att drabba även svenska hushåll, inte minst när det gäller energiförsörjningen. Flyktingsituationen kommer att förvärras ytterligare. Redan idag är flera miljoner ukrainare på flykt från striderna. I detta läge är det oerhört viktigt att hålla huvudet kallt och inte fatta överilade beslut i affekt.

Som tur är har Sverige begåvats med en ovanligt erfaren, klok och stabil socialdemokratisk statsminister och en lika klarsynt som orädd utrikesminister. Magdalena Anderssons och Ann Lindes lugna och tydliga agerande står i bjärt kontrast till många andra politikernas smått hysteriska utspel. Landets avlönade åsiktsmaskiner verkar nästan unisont ha tappat fattningen. Det gäller tråkigt nog även vissa högröstade socialdemokrater. Den offentliga debatten översvämmas av högstämda appeller om Nato-medlemskap och obegränsat

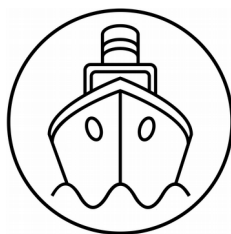
flyktningmottagande, lika naiva som säkerhetspolitiskt riskabla. Utan minsta eftertanke har många gjort sig redo att kasta bort Sveriges framgångsrika tradition av alliansfrihet i fred och neutralitet i krig och vår tvåhundraåriga historia av fred. Det är därför mycket bra att Magdalena Andersson tydligt klargjort att Sverige kraftfullt ska stärka sitt försvar, fortsätta vara alliansfritt och att övriga EU-länder denna gång måste ta ansvaret för flyktingsituationen. Det gäller inte minst Ukrainas grannländer som, med ohöjtt förakt, underlät att lyfta ett finger under den förra flyktingskrisen. Om Putins plan är att ”förryska” hela eller delar av Ukraina så ska inte omvärlden agera nyttiga idioter genom att förflytta stora delar av den ukrainska befolkningen långt bort från hemlandet. Målet för omvärldens insatser måste vara att de ukrainare som flyr så snabbt som möjligt ska kunna återta sitt hemland.

Magdalena Andersson har helt rätt i att hennes uppdrag är att skydda svenska medborgare och svenska materiella intressen, inte att spela utrikespolitisk rysk roulette med Sveriges välfärd och militära säkerhet som insats. Är alla dessa skrivbordsgeneraler som nu skriker sig hesa om Nato verkligen redo att skicka sina egna barn att dö i andras länders krig, långt hemifrån, eller är det någon annans söner och döttrar som ska bli kanonmat?

Är de verkligen redo att ställa amerikanska kärnvapen på svensk jord och därigenom göra vårt land till ett huvudmål för ryska atombomber? Har de verkligen tänkt igenom de fruktansvärda och oåterkalleliga konsekvenser detta skulle kunna innebära för vårt land och vår befolkning?

Det är dessutom sämsta tänkbare läge att inleda en Nato-ansökan mitt i en allvarlig geopolitisk kris med Ryssland, om målet är att skydda Sverige från angrepp. Detta är självklart för erfarna politiker som Peter Hultqvist, Margot Wallström, Pierre Schori, Hans Blix och till och med för långvariga Nato-förespråkare som DN:s fd chefredaktör Niklas Ekdahl, men det är uppenbarligen alltför kognitivt utmanande för de adrenalinstinna kommentarsfält herrarna på sociala medier.

Den svenska socialdemokratin har alltid värnat vår alliansfrihet. Som Olof Palme ofta framhöll så hindrar den inte oss att skarpt kritisera eller delta i sanktioner mot stater som förbryter sig mot folkrättens principer, som Putins Ryssland gör nu. Den hindrar oss inte heller från att ge hjälp och stöd till länder som invaderas, som Ukraina. Den ger oss tvärtom en möjlighet att medla i konflikter och bidra till fred. Och framförallt så skyddar den vårt land och våra barn från kärnvapenkrigets fasor. Det är ingen liten sak.

KRÖNIKA

UTBILDNING, SJUKDOM OCH DÖD

Nyligen försvarade jag min avhandling i nationalekonomi och kan nu titulera mig själv doktor.

Avhandlingen har ett fokus på beteendekonomi och hälsoekonomi och jag har jobbat med den under fem och ett halvt år. Under dessa år har jag inte bara forskat och undervisat. Jag har också gått och blivit socialdemokrat.

En höst för ett par år sedan läste jag nämligen den amerikanska professorn Timothy Snyders bok ”Om tyranni”. Den gjorde stort intryck på mig och handlar om hur viktigt det är att vi alla tar ett ansvar för vår demokrati. Efter att ha läst den tänkte jag att jag måste också vara med och ta ett ansvar, på den nivå som jag kan. Jag borde bli fritidspolitiker. Men för vilket parti? Det fanns bara en sak att göra: läsa ännu mer. Efter att ha plöjt partiprogram, gått långa promenader och funderat så valde jag till slut Socialdemokraterna. Det är det bästa partiet för mig. Men det var inte bara partiprogrammet som avgjorde mitt val. En viktig orsak till att jag gick med i Socialdemokraterna var resultaten jag såg i det fjärde kapitlet i min avhandling. I det kapitlet följer jag ca 12.000 stockholmare från att de föds år 1953 i Sverige, fram tills att de fyller 65 år. Deltagarna växer upp under en tid av rekordår; 17 procent av dem tar aldrig någon gymnasieexamen utan går direkt ut i arbetslivet. Andra går en annan väg, och 38 procent utbildar sig hela

vägen upp på universitets- eller högskolenivå.

I kapitlet jämför jag de hög- och lågutbildade deltagarna och ser stora skillnader i deras hälsa. I åldrarna 40 till 65 får de högutbildade i genomsnitt ca 8 sjukhusdiagnoser och var tjugonde deltagare går bort. Under samma period är de lågutbildade mycket sjukare. De har i genomsnitt ca 13 sjukhusdiagnoser och nästan var sjunde (!) person dör. Det här är, tyvärr, inga speciellt nya resultat. Sambandet mellan utbildning och hälsa är väl etablerat i forskarvärlden (lästips finns under den här texten) men någonstans trodde jag i min enfald att klassklyftorna inte kunde vara så stora i Sverige. Vi har ju fri skolgång! Offentligt finansierad vård! Hur är det möjligt att det ser ut så här? Det finns säkert många svar på den frågan. I mitt avhandlingskapitel tittar jag på om bakgrundsfaktorer kan förklara sambandet mellan utbildning och hälsa. Jag kontrollerar till exempel för klassmarkörer så som deltagarnas bostadsområde, föräldrars inkomst och utbildning. Jag tittar också på deltagarnas kognitiva förmåga som barn, deras skolbetyg, bakgrundshälsa, deras föräldrars mortalitet och mycket mycket mera. Dessa kontrollvariabler gör att hälso- och utbildningssambandet blir svagare, men det försvinner absolut inte. Högutbildade stockholmare är fortfarande mycket mer sannolika

att överleva sin sextiofemårsdag, jämfört med lågutbildade. En av de få sjukdomar som drabbar högutbildade mer än lågutbildade är bröstcancer. Varför det är så vet jag inte, men vissa studier hävdar att det beror på att högutbildade ofta väntar med att skaffa barn. Dessa forskare tror nämligen att tidigt barnafödande kan skydda mot bröstcancer.

Forskarna Mårten Palme och Emilia Simeonova studerar personer som dör i bröstcancer i Sverige. De hittar inget stöd för att tidigt barnafödande skulle skydda mot sjukdomen, men de ser något annat som är viktigt. Personer med högre socioekonomisk bakgrund (vars föräldrar till exempel har högre utbildningsnivå och inkomst) överlever längre efter att de fått sin cancerdiagnos. Vad beror det här på? Palme och Simeonova drar slutsatsen att personer med högre socioekonomisk bakgrund i Sverige antingen får en bättre sjukvård och behandling och/eller får sina cancerdiagnoser vid ett tidigare stadium av sjukdomen. Vad betyder det här? Det betyder att kvinnor med högre socioekonomisk bakgrund får mer tid att acceptera sin sjukdom. Innan de går bort får de också mer tid för att få vara med sina nära och kära. I det dataset jag jobbar med är varje datapunkt en människa.

fortsättning på nästa sida...

forts från förra sidan...

Varje sjukdomsdiagnos påverkar någons liv. Varje person som dör innan 65 års ålder är någon som försvinner från sin familj och som inte får njuta av livet efter pensionen. Det går inte att arbeta med den typen av data utan att känna något. Det jag kände när jag arbetade med det var att jag ville förändra. Då valde jag att bli socialdemokrat och därför är jag också glad över att ha fått föreningens förtroende att kandidera till det regionfullmäktige som har mandatet och makten att bekämpa de vårdrelaterade klassklyftorna.

Jag vill inte att vi ska fortsätta att tyst acceptera de stora klasskillnader i sjukdom och dödlighet som finns i Sverige. Vi måste istället försöka ta reda på vad dessa skillnader beror på och vad vi med politikens hjälp kan göra för att ändra på det.

LISA NORRGREN
Socialdemokrat

I svensk översättning är titeln på min avhandling "Carpe Diem eller fånga din hälsa? Nationalekonomisk forskning om tidspreferenser, hälsa och utbildning". Kapitlet jag refererar till i den här texten heter "The highly educated live longer. The role of time preference, cognitive ability, and educational plans."

Lästips:

Grossman, M. (2015), "The relationship between health and schooling: What's new?" *Nordic Journal of Health Economics*, 3(1), 1-7.

Palme, M., & Simeonova, E. (2015) "Does Women's Education Affect Breast Cancer Risk and Survival? Evidence from a Population Based Social Experiment in Education." *Journal of Health Economics*, 42, 115-24.

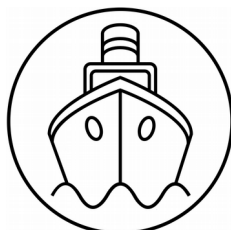
S-AKADEMIKER

S-akademiker (Tjänstemännens socialdemokratiska förening) organiserar tjänstemän och akademiker inom Göteborgs socialdemokratiska partidistrikt. Föreningen bildades 1958 och är en av de större partiföreningarna i Göteborg med många medlemmar som är fackligt aktiva. Vi har regelbundna medlemsmöten med spännande teman. Om du är intresserad av att bli medlem så mejla info@s-akademiker.se S-akademiker finns också på [facebook](#).

S-akademiker har en skriftserie som ger ut intressanta och viktiga böcker. I november 2017 kom den första volymen: en antologi med texter under redaktion av Payam Moula och Jimmy Sand, med titeln *Socialdemokratin i ett nytt århundrade*. [Läs mer här](#).

Den andra delen i skriftserien är en återutgivning av Nils Karleby's klassiker *Socialismen inför verkligheten* från 1926. Med nyskrivet för- och efterord av Örjan Nyström. [Läs mer här](#).

Den tredje delen är en antologi av texter av Anders Nilsson och Örjan Nyström, *Att återupprätta arbetslinjen: Och andra texter om strukturomvandling, sysselsättning och trygghetssystem*. [Läs mer här](#).

KOM OCH RING MED OSS 29/3!

Den 29 mars 16:30 kommer Tjänstemännens s-förening att genomföra en ringkampanj från partiexpeditionen på Järntorget. Du som är medlem i föreningen har den unika möjligheten att vara med och ringa med dina kamrater och hjälpa till att vinna valet för det Socialdemokratiska Arbetarepartiet. Du gör på det viset inte bara en insats för ditt älskade parti utan ytterst för hela samhället och framtida generationer.

Att vara med i en ringkampanj är enklare än man kan tro och dessutom väldigt roligt. Bortsett från många intressanta och trevliga samtal med folk så sitter vi ju tillsammans allihop och har därför hela tiden möjlighet att stämma av med varandra om det dyker upp kluriga frågor som vi inte kan svara på. Men mest handlar det inte om att besvara knepiga politiska frågor utan om att i all enkelhet lyssna in vad göteborgarna tycker och tänker. Vad tycker de är viktigt att värna eller förändra? Vilka är de stora problem som de ser i samhället och vad skulle de vilja att Socialdemokraterna tog tag i för frågor? Svårare än så är det inte.

Efter ringkampanjen går vi såklart ut och har det lite trevligt tillsammans. Då kommer det med all säkerhet att bli gott om utrymme för djuplodande samtal och diskussioner om aktuella politiska frågor. Vi kan också gemensamt fundera kring fler aktiviteter och kampanjer som föreningen kan genomföra tillsammans för att vinna valet för Socialdemokraterna i Göteborg och Sverige.

Information om ringkampanjen kommer att skickas ut till föreningens medlemmar så ingen riskerar att missa tillfället. Vi ses!